

ПОКАЗНИКИ ЗАБОЮ МОЛОДНЯКУ КРОЛІВ ЗА РІЗНИХ РІВНІВ ЖИРУ У КОМБІКОРМАХ

*І. І. Ібатуллін академік НААН України,
доктор сільськогосподарських наук, професор
Р. А. Щасливий аспірант**

Наведено результати науково-господарського дослідю з визначення впливу різних рівнів сирого жиру у комбікормах для молодняку кролів, на показники їх забою. Встановлено, що використання комбікорму із вмістом 3 % сирого жиру сприяє збільшенню передзабійної маси кролів на 2,5 %, тушки з нирками на 4,7 %, печінки на 1,3%, найдовшого м'яза спини на 5,5 %, виходу тушки на 2,2%.

Кролі, жива маса, сирий жир, комбікорм.

Промислове вирощування кролів припускає на максимальне використання їх високої плодючості та енергії росту, що забезпечується організацією науково обґрунтованої, фізіологічно повноцінної та економічно виправданої годівлі. Для реалізації цієї важливої проблеми вирішальними чинниками є рівень і повноцінність годівлі, що визначається вмістом енергії, протеїну, широкого спектра поживних та біологічно активних речовин раціону [1, 2, 4]. Повноцінне живлення організму кролів можливе за умови збалансованості раціонів за всіма поживними складовими з урахуванням максимальної кількості лімітуючих компонентів корму та їх перетравності [1, 3]. За ефективністю використання поживних речовин раціону кролі переважають інші види сільськогосподарських тварин.

Зараз у годівлі кролів залишається нез'ясованою низка питань, які передусім стосуються визначення оптимальних рівнів поживних речовин в їх раціонах залежно від статі, віку і фізіологічного стану.

* Науковий керівник – доктор сільськогосподарських н., професор, академік НААН
І.І.Ібатуллін

Мета дослідження – встановлення оптимального рівня сирого жиру у комбікормах для молодняку кролів м'ясного напрямку продуктивності.

Матеріал і методи дослідження. Порівняльний аналіз із метою встановлення оптимального рівня сирого жиру у комбікормі для кролів проведено за допомогою постановки науково-господарського досліді. Експериментальні дослідження проводилися на кафедрі годівлі тварин і технології кормів ім. П.Д. Пшеничного Національного університету біоресурсів і природокористування України. У 42-добовому віці відібрано 100 голів кроленят гібрида HYPLUS, із яких за принципом аналогів було сформовано 5 груп – контрольну і 4 дослідних, по 20 голів (10 самок і 10 самців) у кожній.

Для годівлі піддослідного поголів'я молодняку кролів використовували повнораціонні гранульовані комбікорми, які за хімічним складом відрізнялися лише за вмістом сирого жиру відповідно до схеми досліді (табл. 1).

1. Схема досліді

Група	Періоди досліді	
	зрівняльний	основний
Вміст сирого жиру у комбікормі, %		
1-а контрольна	2	2
2-а дослідна	2	3
3-я дослідна	2	4
4-а дослідна	2	5
5-а дослідна	2	6

Рівень сирого жиру у раціоні піддослідних групах тварин регулювали за завдяки додаванню соняшникової олії до комбікорму. Для складання рецептури використовували математичні методи оптимізації на програмному комплексі Win Mix 3.0 (табл. 2).

2. Вміст енергії та основних поживних речовин у комбікормах для молодняку кролів

Показник	Вміст у 100 г комбікорму, %				
	Група				
	1	2	3	4	5
Обмінна енергія, МДж	9,7	9,8	9,9	10,1	10,2
Сирий протеїн, %	17,0	17,0	17,0	17,0	17,0
Сирий жир, %	2,0	3,0	4,0	5,0	6,0
Сира клітковина, %	14,0	14,0	14,0	14,0	14,0
Кальцій, %	0,86	0,86	0,86	0,86	0,86
Фосфор, %	0,52	0,52	0,52	0,52	0,52
Натрій, %	0,22	0,22	0,22	0,22	0,22
Вітамін А, МО	6000	6000	6000	6000	6000
Вітамін D, МО	1000	1000	1000	1000	1000
Вітамін Е, мг	30	30	30	30	30

Статистична обробка даних зроблена на ПЕОМ з використанням програмного забезпечення MS Excel.

Результати дослідження. За результатами проведеного дослідження встановлено, що зміна рівня сирого жиру у комбікормі для кролів впливає на їх показники забою.

Для вивчення розвитку внутрішніх органів і окремих частин тіла, при згодовуванні комбікорму з різними рівнями сирого жиру, у 84- добовому віці було проведено їх контрольний забій. (табл. 3)

Передзабійна маса кролів 2-ї групи була більшою, а 5-ї групи меншою порівняно з тваринами контрольної групи. Кролі 3-ї групи перевершували молодняк контрольної групи на 2,5 % ($p < 0,05$) а молодняк 5-ї групи відставав на 1,9 %.

Слід зазначити, що використання комбікорму з різним вмістом сирого жиру впливає на збільшення маси тушки з нирками. Так цей показник у кроликів 2-ї групи був більшим за контроль на 4,6 % ($p < 0,01$) у той час як 5-ї на 3,5 % ($p < 0,05$) меншим.

3. Показники забою молодняку кролів, г

Показник	Група				
	1	2	3	4	5
Передзабійна маса	2930,1±16,80	3003,8±16,56*	2953,8±16,37	2946,5±21,44	2873,3±19,84
Тушка з нирками	1616,2±11,88	1691,7±13,55*	1643,9±11,75	1602,8±18,35	1559,8±18,04*
Найдовший м'яз спини	100,1±1,51	105,6±1,44*	102,5±1,46	101,2±1,27	98,4±1,69
Серце	9,3±0,42	9,4±0,19	9,6±0,51	9,6±0,31	9,2±0,21
Печінка	79,5±1,57	80,6±2,27	81,7±1,37	82,7±1,49	83,3±1,18
Шлунок	19,0±0,43	20,8±0,40*	19,8±0,53	19,3±0,63	19,8±0,83
Легені	13,2±0,44	13,5±0,41	13,2±0,37	13,0±0,18	13,3±0,37
Селезінка	1,9±0,19	2,1±0,19	1,9±0,11	2,0±0,22	2,0±0,08
Жовчний міхур	1,6±0,14	1,5±0,19	1,8±0,05	1,5±0,11	1,5±0,10
Кишечник	239,0±7,36	234,0±7,84	261,5±8,89	257,0±9,46	246,5±9,10
Нироки	19,2±0,21	20,0±0,27	19,5±0,49	20,0±0,38	20,2±0,38

$p < 0,05$; ** $p < 0,01$ порівняно з контрольною групою

Одним із важливих показників морфологічного складу тушки є маса найдовшого м'яза спини. За аналізом анатомічних складових тушки, встановлено збільшення маси найдовшого м'яза спини у тварин 2-ї групи. Вони перевищували аналогів контрольної групи за цим показником на 5,5 г або 5,5 % ($p < 0,05$).

Встановлено, що згодовування комбікормів з різним вмістом жиру спричинило зміни відносних показників забою кролів (табл.4).

Виявлено тенденцію щодо зменшення показників забійного виходу у кролів при збільшенні рівня сирого жиру у комбікормах. Цей показник у тварин 4 та 5-ї груп був меншим на 0,8–0,9% порівняно з аналогами контрольної групи.

У той же час згодовування комбікормів з підвищенням рівня жиру 3-6% призводить до збільшення відносної маси м'язів та внутрішніх органів: найдовший м'яз спини на 0,1 %, печінки 0,1–0,4 %, нирок на 0,1 %.

4. Вихід продуктів забою молодняку кролів, %

Показник	Група				
	1	2	3	4	5
Вихід					
забійний	55,2	56,4	55,7	54,4	54,3
найдовшого м'яза спини	6,2	6,2	6,2	6,3	6,3
серця	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
печінки	4,9	4,8	5,0	5,2	5,3
легенів	0,8	0,8	0,8	0,8	0,9
селезінки	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
нирок	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3

Це може бути пов'язано зі збільшенням рівня відкладання жиру на внутрішніх органах та між м'язовими волокнами.

Висновки

Використання у годівлі кролів комбікорму із вмістом жиру 3 % сприяє збільшенню передзабійної маси на 2,5 %, тушки з нирками на 4,6 %, печінки на 1,3 %, найдовшого м'яза спини на 5,5%, у внаслідок чого забійний вихід підвищується на 1,2 %.

Перспектива подальших досліджень полягає у вивченні впливу комбікормів з різними джерелами ліпідів на забійні показники молодняку кролів.

Список літератури

1. Калугин Ю.А. Влияние разных рационов на переваримость питательных веществ и обмен азота у крольчих / Ю.А. Калугин // Сборник научных трудов ВНИИПЗиК. – 1978. – Т. 17. – С. 24–27.
2. Эйткен Ф. Кормление кроликов / Ф. Эйткен, У. Уилсон. – М.: Колос. 1966. – 136 с.
3. Холодова Ю. Д., Чаяло П. П. Липопротеины крови/ Ю. Д. Холодова, П. П. Чаяло — К.: Наук думка. – 1990.— 205 с.
4. Янович В. Г., Лагодюк П. З. Обмен липидов у животных в онтогенезе/ В. Г. Янович, П. З. Лагодюк – М.: Агропромиздат.—1991. – 316 с.

Представлены результаты научно-хозяйственного опыта по определению влияния различных уровней сырого жира в комбикормах для молодняку кроликов, на показатели их забоя. Установлено, что использование комбикорма с содержанием 3 % сырого жира способствует увеличению предубойной массы кроликов на 2,5 %, тушки с почками на 4,7 %, печени на-1,3 %, длиннейшей мышцы спины на 5,5 %, выхода тушки на 2,2 %.

Кролики, живая масса, сырой жир, комбикорм.

The results of scientific and economic investigation on determination of optimum level of raw fat in the mixed fodder for to the sapling of rabbits are presented in the article indicators for slaughter. It is set that the use of the mixed fodder with content 3 % raw fat promotes the growth of ante mass on 2,5 %, carcasses with buds on 4,7 %, livers - on 1,3%, longest muscle of the back on 5,5 %, an output of carcass - on 2,2 %

Rabbit, live weight, crude fat, mixed fodder.